

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

10 juli 1998

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren **Luk Van Nieuwenhuysen** en **Karim Van Overmeire** –
inzake de Turkse handelwijze ten aanzien van de Koerdische separatisten

VERSLAG

namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden
uitgebracht door de heer Freddy Sarens

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jef Sleeckx.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Paul Deprez, Freddy Sarens, Herman Suykerbuyk, Hugo Van Rompaey ;

de heren Karel De Gucht, Jacques Laverge, Stefaan Platteau ;

de heren Fred Dielens, Patrick Hostekint, Jef Sleeckx ;

de heren Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire ;

de heer Paul Van Grembergen ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Plaatsvervangers :

de heren Jan Béghin, Carl Decaluwé, Paul Dumez, Jef Van Looy, Johan Weyts ;

de heren Jacques Devolder, Jaak Gabriels, Didier Ramoudt ;

de heer Jacques Timmermans, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heer Tuur Van Wallendael ;

de heren Christian Verougstraete, Emiel Verrijken ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Johan Malcorps.

Zie :

378 (1995-1996)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nr. 2 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

In de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden werd op datum van donderdag 15 januari 1998 het onderhavige voorstel van resolutie besproken, tezamen met het, inhoudelijk over hetzelfde onderwerp handelende, voorstel van resolutie van de heren Jef Sleetx, Hugo Van Rompaey en mevrouw Cecile Verwimp-Sillis betreffende de Koerdische kwestie (Stuk 888 (1997-1998) – Nr. 1). Ter stemming gelegd werd het onderhavige voorstel van resolutie niet aangenomen.

I. INLEIDENDE TOELICHTING DOOR DE HEER KARIM VAN OVERMEIRE

De heer Karim Van Overmeire verklaart te kunnen volstaan met een veeleer summiere toelichting, aangezien er geredelijkerwijze mag worden van uitgegaan dat de commissieleden vrij goed bekend zijn met de Koerdische kwestie, en met de specificiteiten van de problemen die zich aldaar stellen.

In historisch opzicht vormen de Koerden een van de volkeren die na de Eerste Wereldoorlog uit de boot zijn gevallen qua staatsvorming. Op papier werd hen toen immers wel een eigen staat toegekend, maar omwille van diverse historische omstandigheden is dat project uiteindelijk niet gerealiseerd geworden. Daardoor leven de Koerden nu verspreid over minstens vier verschillende staten, geen enkele van dewelke hen voldoende rechten garandeert. In feite worden ze in elk van die staten zelfs ronduit verdrukt, behoudens wanneer ze bereid zijn zich te onderwerpen aan een assimilatieproces.

Het eigenlijke voorwerp van het voorstel van resolutie, met name de Koerdische kwestie in Turkije, is in die zin specifiek dat het niet enkel een weerslag heeft op de interne Turkse politiek, maar ook op de rest van Europa. Dit enerzijds omdat in vele Europese steden zowel Turken als Koerden leven, die hun onderlinge meningsverschillen al eens alhier willen uitvechten. Anderzijds omdat die situatie ook een bijzonder sterke invloed uitoefent op de relatie tussen Europa en Turkije. Zo was de Koerdische kwestie één van de redenen om de Turkse kandidatuur voor lidmaatschap van de Europese Unie op de lange baan te schuiven. Waarbij het al evenzeer merkwaardig is dat, amper twee weken na die afwijzing, een Koerdische vluchtelingenstroom op gang komt vanuit datzelfde Turkije.

Dit al lang aanslepende probleem van de Koerden komt met enige regelmaat ook steeds terug onder de aandacht van de wereldopinie. Dit kan meteen ook gelden als verklaring waarom dit voorstel van resolutie, dat al dateert van juni 1996, hier en nu opnieuw aan de orde wordt gebracht. Toen, net zoals nu, was de Koerdische kwestie ten volle actueel.

De heer Karim Van Overmeire drukt verder zijn bereidheid uit om wijzigingen aan te brengen aan de tekst van het voorstel van resolutie zoals dat nu voorligt. Meer in het bijzonder zijn de beide indieners bereid om eventueel de term “onafhankelijkheid” te laten vallen, en wel omdat de Koerden in Turkije blijkbaar niet noodzakelijkerwijze allemaal een onafhankelijk Koerdistan nastreven. Anderzijds moet de terminologie die daarvoor in de plaats komt, wel voldoende duidelijk en expliciet blijven. Als alternatief wordt daarom de term “zelfbeschikking” voorgesteld. Met dit begrip wordt het meteen ook aan de Koerden zelf overgelaten om eigenstandig te bepalen in welke mate zij die zelfbeschikking willen invullen. Ze kunnen dan opteren voor een autonoom verband binnen de Turkse staat, dan wel de optie lichten om een eigen onafhankelijke staat tot stand te brengen. Het komt tenslotte niet aan dit Vlaams Parlement toe om te bepalen hoe een ander volk zich moet organiseren of in welk staatsverband dat volk moet leven. Parallel met het laten vallen van de term onafhankelijkheid sneuvelt dan ook de term “separatisten”.

Overeenkomstig deze bedenkingen wordt door de heren Karim Van Overmeire en Luk Van Nieuwenhuysen een amendement ingediend (Stuk 378 (1995-1996) – Nr. 2) dat er enerzijds toe strekt overal in de resolutietekst de term “onafhankelijkheid” te vervangen door “zelfbeschikking” en anderzijds de term “Koerdische separatisten” te vervangen door “Koerden”.

Overigens verklaren de indieners bij monde van de heer Karim Van Overmeire zonodig bereid te zijn nog andere tekstaanpassingen door te voeren, en in voorkomend geval zelfs tot een gezamenlijke resolutietekst te komen.

II. ALGEMENE BESPREKING

De heer Paul Van Grembergen merkt terzake dit voorstel van resolutie op dat er zeker elementen inzitten die zijn goedkeuring kunnen wegdragen, maar dat het qualitate qua inhoudelijk toch te

beperkt is. Dientengevolge zal hij zich bij de stemming over dit voorstel van resolutie onthouden.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis laat opmerken dat het voorwerp van deze resolutie haar te beperkt voorkomt. Niet enkel is de term “separatisme” in de titel van het voorstel van resolutie achterhaald (de Koerden in Turkije streven zulks naar eigen zeggen immers niet meer na), ook naar haar inhoud is de resolutie – daar waar ze uitsluitend tot de Turkse regering gericht is – geografisch al te eng. Onder de Koerden die nu per boot vanuit Turkse havens aankomen in Italiaanse havens bevinden zich immers Koerden van zeer verscheiden oorsprong. Zo onder andere een groot aantal Iraakse Koerden. Het enige waarop de Turkse regering echt kan worden aangesproken is het feit dat ze hoogstwaarschijnlijk mee de vluchtelingenstroom gestimuleerd heeft uit een soort rancune omwille van de afwijzing van de Turkse toetredingsaanvraag tot de Europese Unie.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis wenst daarnaast ook haar afkeuring uit te drukken voor de idee van separatisme. Volgens haar moet er veeleer gezocht worden in de richting van een meer federale logica.

De heer Herman Suykerbuyk constateert een grote similitude tussen het voorliggende voorstel van resolutie en het hoger genoemde voorstel van resolutie van de de heren Jef Sleeckx, Hugo Van Rompaey en mevrouw Cecile Verwimp-Sillis betreffende de Koerdische kwestie (Stuk 888 (1997-1998) – Nr. 1). Zijns inziens bestaan er voldoende aanknopingspunten om tot een gemeenschappelijke tekst te komen.

De heer Hugo Van Rompaey verklaart het hiermee niet eens te zijn. Zelfs in een aangepaste vorm zou het voorliggende voorstel van resolutie naar de kern historisch nog steeds fout zitten. Niet enkel de voorstanders van Koerdische onafhankelijkheid, dan wel zelfbeschikking worden immers hardhandig aangepakt, ook diegenen die zonder meer uitkomen voor hun Koerdische identiteit en cultuur hebben met onderdrukking af te rekenen. De problematiek is dus veel ruimer.

De heer Karim Van Overmeire drukt – na een lange periode van onderling overleg tussen de commissieleden – ten slotte zijn teleurstelling uit over het feit dat er geen bereidheid blijkt te bestaan om tot een inhoudelijke consensustekst te komen. Tevens ergert hij zich erover dat een dergelijke tekst in wezen enkel onmogelijk blijkt omwille van de onwil van sommigen rond de tafel om een document te onderschrijven dat mee onderte-

kend is door een lid van de Vlaams Blok-fractie. Hij acht dit, op zijn zachtst, een weinig constructieve houding te zijn.

III. STEMMINGEN

III.1 Stemming over het amendement

Een amendement (Stuk 378 (1995-1996) – Nr. 2), neergelegd door de heren Karim Van Overmeire en Luk Van Nieuwenhuysen, strekt ertoe de term “separatisten” te laten vallen, en de term “onafhankelijkheid” te vervangen door de term “zelfbeschikking”. Ter stemming gelegd wordt dit amendement verworpen met 5 stemmen tegen 4.

III.2 Stemming over het voorstel van resolutie

Ter stemming gelegd wordt het ongewijzigde voorstel van resolutie verworpen met 6 stemmen tegen 2, bij 1 onthouding.

De verslaggever,

Freddy SARENS

De voorzitter,

Jef SLEECKX